

จดหมายข่าวหมอดิน

เอกสารประชาสัมพันธ์สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7 กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ฉบับไตรมาสที่ 1 ต.ค. – ธ.ค. 58 Website : <http://r07.idd.go.th/>

สวัสดี ปีใหม่ 2559 พี่น้อง หมอดินอาสา เก็บเกี่ยวข้าวและข้าวโพดกันแล้วนะคะ พื้นที่ชลประทาน เกษตรกรเริ่มเตรียมปลูกพืชหลังนา โดยเน้นพืชใช้น้ำน้อยเพื่อตั้งรับภัยแล้ง สำหรับภาคเหนือช่วงนี้อุณหภูมิลดลง ให้เลือกพืชที่ไม่มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโต เช่น พืชตระกูลถั่วชนิดต่างๆ แนะนำให้ปลูกเดือนกุมภาพันธ์ และการเลือกพื้นที่ปลูกให้พิจารณาจากเนื้อดินที่มีเนื้อดินเหนียว จะเก็บความชื้นได้ดีกว่าดินทราย และคลุมหน้าดินด้วยฟางข้าว และวัสดุพืช

หลังเก็บเกี่ยว มีเศษวัสดุพืชจำนวนมากศาลากถูกทิ้งในพื้นที่เพาะปลูก ส่วนหนึ่งเกษตรกรนำไปทำปุ๋ยหมัก ยังถือว่าน้อยมาก ส่วนที่เหลือถูกจัดการโดย **เผา เผา และเผา** ก่อให้เกิดปัญหาหมอกควันมลพิษทางอากาศ ปัญหาที่แก้ไม่ตก

ลักษณะการเผา	สาเหตุ	ผลกระทบ
เผาเศษพืช ใบไม้ ฟาง-ตอซังข้าว เปลือกข้าวโพด เผาในพื้นที่เพาะปลูก และจุดนวดข้าวโพด	- ทำลายเศษวัสดุ - เตรียมพื้นที่เพาะปลูก - ไม่มีการนำไปใช้ประโยชน์ - อื่นๆ เช่น ทำปุ๋ยหมัก - ใช้คลุมดิน เลี้ยงสัตว์	- อินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารสูญเสียจากความร้อน - โครงสร้างดินเสีย หน้าดินแน่นแข็ง ไม่ซึมน้ำ - น้ำ และความชื้นในดินสูญเสียไปกับความร้อน - เกิดฝุ่นละอองเถ้าเเขม่าและก๊าซพิษ - เป็นสาเหตุก่อให้เกิดภาวะเรือนกระจกหรือภาวะโลกร้อน
การเผาขยะจากครัวเรือน และชุมชน	- ไม่มีการแยกขยะ ออกเป็นขยะย่อยได้ รีไซเคิล และขยะมีพิษ - ไม่มีการนำขยะย่อยได้จากครัวเรือนมาทำปุ๋ยอินทรีย์	- การเผาพลาสติก เกิดสารไดออกซิน สารก่อเกิดมะเร็ง สะสมในแหล่งน้ำ และดิน - เป็นแหล่งสะสมเชื้อโรค - เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อม ส่งกลิ่นเหม็น น้ำเสีย
การเผาในพื้นที่ป่า	- ลุกไหม้จากการเผาไร่เพื่อเตรียมพื้นที่ - เผาเพื่อหาอาหารในป่า - เผาเพื่อให้พืชใหม่ขึ้นทดแทน เช่น ผักหวานป่า	- เกิดมลพิษทางอากาศ ทางเดินหายใจ - เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจและสังคม - เป็นอันตรายต่อการจับชีพี

บก. ขอวิงวอนหมอดินอาสา เป็นแกนนำ หรือร่วมกับชุมชน ควบคุมการเผา ลดการเผา และห้ามเผา โดยประชาสัมพันธ์ผลเสียที่จะเกิดขึ้น และแนะนำวิธีการจัดการ โดยใช้กลไกของกรมพัฒนาที่ดิน ดังนี้

1. รณรงค์ให้มีการไกล่เกลี่ยเศษพืช โดยช่องทางการสนับสนุนของสถานีพัฒนาที่ดิน อบต. หรือชุมชน ร่วมกันบริหารจัดการ

การประเมินเปรียบเทียบปริมาณธาตุอาหารในตอซังพืชกับปุ๋ยเคมี

ชนิดพืช	ปริมาณธาตุอาหาร	การประเมินเปรียบเทียบกับปุ๋ยเคมี	มูลค่าปุ๋ยเคมี (บาท)
ตอซังข้าว พื้นที่ 1 ไร่ (น้ำหนักตอซัง 630 กก.)	N 3.5 กก. P 0.6 กก. K 15.1 กก.	ปุ๋ยยูเรีย (46-0-0) 7.6 กก. ปุ๋ยทริปเปิลซูเปอร์ฟอสเฟต (0-46-0) 1.3 กก. ปุ๋ยโพแทสเซียมคลอไรด์ (0-0-60) 25.2 กก.	711
ตอซังข้าวโพด พื้นที่ 1 ไร่ (น้ำหนักตอซัง 490 กก.)	N 2.6 กก. P 0.7 กก. K 10.8 กก.	ปุ๋ยยูเรีย (46-0-0) 5.4 กก. ปุ๋ยทริปเปิลซูเปอร์ฟอสเฟต (0-46-0) 1.5 กก. ปุ๋ยโพแทสเซียมคลอไรด์ (0-0-60) 18.0 กก.	527

ที่มา: คู่มือการจัดการอินทรีย์วัตถุเพื่อปรับปรุงบำรุงดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน กรมพัฒนาที่ดิน 2551.

- ตั้งกลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ โดยสถานีพัฒนาที่ดิน สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์
- แนะนำให้มีการทำปุ๋ยหมัก ในแหล่งปลูกพืช และจุดนวดข้าวโพด โดยประสานสถานีพัฒนาที่ดิน ให้นักวิชาการแนะนำการทำปุ๋ย และสนับสนุนปัจจัยการผลิต
- รณรงค์ให้แยกขยะชุมชน สร้างความตระหนักให้ทราบปัญหาที่เกิดจากตัวเอง ใช้แรงจูงใจการคืนเงิน หรือลดค่าขยะ โดยประสานให้สถานีพัฒนาที่ดิน ตั้งกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์
- เสนอมาตรการลด ละ เลิก การเผา ให้จังหวัด หน่วยงานท้องถิ่น หรือสถานีพัฒนาที่ดิน ทราบ เพื่อตอบสนองชุมชน และหมอดินอาสา

สุดท้าย ผาคนโยบาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พลเอกฉัตรชัย สาริกัลยะ

- ประกาศให้ปี 59 เป็นปีแห่งการ “ลดต้นทุน” การผลิตทางการเกษตรและเพิ่มโอกาสการแข่งขัน
- การจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) ปลูกในพื้นที่เหมาะสมและบริหารจัดการ ให้ได้ผลผลิตสูง มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- การเกษตรแบบแปลงใหญ่ บริหารจัดการดิน น้ำ พืช เพื่อลดต้นทุนปัจจัยการผลิต และกำหนดกลไกการตลาด
- ขับเคลื่อน 882 ศูนย์ ให้เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตประจำอำเภอ

ส่งท้ายปีเก่า ต้อนรับปีใหม่ 2559 ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ คຸ້ມครองหมอดินอาสา และครอบครัว ให้มีแต่ความสุข ความเจริญ สุขภาพดี และร่วมใจเคียงคู่กรมพัฒนาที่ดินตลอดไป

Jiraporn Penka

บก. เจี๊ยบ หวานจ้อย